

3. Puutuoteteollisuus Toimialaseuranta Q2/2024

Tutkimusyksikkö

3. Puutuoteteollisuus

Sisällysluettelo

3.1. Puutuotteiden valmistus

3.2. Rakennuspuusepänteollisuus

3.3. Huonekalujen valmistus

Puutuoteteollisuus eroaa hieman Tilastokeskuksen toimialaluokituksesta. Tutkimusyksikön luokituksesta puuttuu TOL 17 Paperiteollisuus. Lisäksi tutkimusyksikkö sisällyttää puutuoteteollisuuteen kuuluvaksi TOL 31 huonekalujen valmistuksen.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 16.1. Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus, olki- ja punontatuotteiden valmistus

TOL 16.2. Rakennuspuusepänteollisuus

TOL 31 Huonekalujen valmistus

Sopimusalat: Mekaaninen metsäteollisuus, Puusepänteollisuus, Hirsitaloteollisuus

3. Puutuoteteollisuus

Puutuoteteollisuus on yksi vientiteollisuuden tukijaloista. Alaan luetaan kuuluviksi puutuotteiden ja huonekalujen valmistus. Varsinkin sahatavara ja vaneri ovat maailmanluokan vientituotteita. Vuonna 2023 alan tavaraviennin arvo oli 2,6 miljardia euroa. Tämä on vajaa 4 % koko tavaraviennin arvosta.

Puutuotteiden valmistuksen lisäksi metsäteollisuuteen luetaan paperi- ja kartonkituotteiden valmistus. UPM-Kymmene, Stora Enso ja Metsä Group ovat liikevaihdoltaan suurimmat puutuoteteollisuuden yritykset. Samat yritykset ovat myös suurimmat työnantajat. Puutuoteteollisuudessa työskentelee 18 000 tuotannon työntekijää.

Puolet metsien markkinahakkuista menee puutuoteteollisuuden käyttöön. Raakapuuta tuodaan myös ulkomailta. Tarjontaketjun kotimaisuusaste on korkea. Puutuotealalle ovat tyypillisiä suuret suhdannevaihtelut. Alkuvuonna 2024 elettiin matalasuhdannetta, jolloin kysyntä on laimeaa ja tuottajahinnat alhaiset.

3.1. Puutuotteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -11 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -4 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -22 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Puutuotteiden valmistuksessa alkuvuosi 2024 on ollut huono. Tuotanto on vähentynyt sekä työllisyys heikentynyt. Kehno tilanne näyttää vielä jatkuvan. Tämä johtuu edelleen vaikuttavasta rakentamisen matalasuhdanteesta.
- Alan suuret konsernit Metsä Group, UPM-Kymmene ja Stora Enso paransivat silti kannattavuuttaan alkuvuonna 2024. Jokaisessa mainitussa yhtiössä on käyty vähintään lomautuksiin tähtääviä muutosneuvotteluita loppukeväästä.
- Tuotantolaitoksia lopetetaan. Esimerkiksi Metsä Groupin Merikarvian sahan tuotanto on nyt loppunut. Työpaikkoja hävisi noin 80.
- Investointihankkeitaikin toteutetaan. Esimerkiksi Pölkky Oy jatkaa Kajaanin sahansa 90 miljoonan euron investointiohjelman. Keitele Timber Oy investoi Keiteleen sahan tuotantokapasiteetin lisäämiseen 40 miljoonaa euroa. Monista investoinneista johtuen sahat ovat yleensä hyvässä kunnossa.

3.2. Rakennuspuusepänteollisuus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Rakentamisen kysyntä jatkuu edelleen heikkona. Tämä heijastuu myös rakennuspuusepänteollisuuteen erityisesti asuntorakentamisen hiljenemisen vuoksi. Työntekijöitä on ollut paljon lomautettuna.
- Pienrakennuksien rakennuslupavaatimusten poistuminen voi lisätä tuotteiden kysyntää ja työllistää. Arvonlisäveron korotus voi siirtyä valmistajien myyntihintoihin.
- Versowood Oy aloitti maaliskuussa 900 henkilöä koskeneet muutosneuvottelut. Toimitusjohtajan mukaan syynä olivat kevään työtaistelut. Yritys käyttää paljon vuokratyövoimaa ja aliurakoitsijoita. Neuvottelujen tuloksesta ei ole vielä tietoja.
- Poikkeuksiakin on: Kattoristikkoja valmistava Sepa Oy työllistää 100 henkilöä. Se on panostanut viennin kasvuun. Työntekijöitä ei ole lomautettu ja investointeja on tehty useampana vuotena peräkkäin.
- Kylpyhuonekalusteita puukomposiitista valmistava Woodio Oy rakentaa uuden tehtaan Lahteen. Yritys työllistää tällä hetkellä 30 henkilöä. Investoinnin arvo on noin 7 miljoonaa euroa. Laitos aloittaa toimintansa 2025 keväällä. Yritys lupaa jopa 100 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä.

3.3. Huonekalujen valmistus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: -17 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +2 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -12 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuotanto on vähentynyt selvästi alkuvuonna. Kuluttajat lykkäävät ja kunnat säästävät hankinnoissa. Asuntorakentamisen lamaantuminen on heikentänyt kotimaisten yritysten kannalta tärkeää keittiökalusteiden kysyntää. Lisäksi kalustevalmistajia pitkään työllistänyt hotellirakentaminen on yskinyt.
- Huonekalu- ja oppimisympäristövalmistaja Martelan liikevaihto, tulos ja tilaukset laskivat alkuvuonna säästötoimista huolimatta edelleen. Useat huonekaluvalmistajat kävivät muutosneuvotteluja jo vuoden 2023 lopulla. Henkilöstöä vähennettiin lähes kaikissa suurissa yrityksissä. Uusista muutosneuvotteluista ei ole kuitenkaan ilmoitettu.
- Osa valmistajista on alkanut panostaa omaan jälleenmyyntiin. Esimerkiksi 37 henkilöä työllistävä keravalainen Finsoffat Oy hakee myynnin kasvua avaamalla suurissa kaupungeissa kivijalkamyymälöitä. Tukea kasvuun haetaan myös tarjoamalla uudelleenverhoilupalveluja.

**Teollisuus
liitto**